

ΤΙΤΛΟΣ:

"Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ"

Συγγραφέας: Φερνάντο Πεσσόα

Εκδόσεις: ΕΞΑΝΤΑΣ

Dimetra Zervaki
Find your Vantage Angle

Περιεχόμενα

Ο «Αναρχικός Τραπεζίτης» λοιπόν πιστεύει...	2
Γιατί επέλεξε την Αναρχία	2
Το Μεταβατικό Στάδιο	3
Σύλληψη Σχεδίου Δράσης Νο1	3
Υλοποίηση Σχεδίου Δράσης Νο1	3
Σχέδιο Δράσης Νο2-Τεχνική της Αναρχίας	4
Υλοποίηση Σχεδίου Δράσης Νο2	4
Το αποτέλεσμα	5

Άδεια Χρήσης:

**Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή
CC BY-NC-SA**

Αυτή η άδεια επιτρέπει στους άλλους να αναμειγνύουν, να τροποποιούν, και να δημιουργούν πάνω στο δικό σας έργο, κατά μη-εμπορικό τρόπο, αρκεί να σας πιστώνουν για την αρχική δημιουργία κι να υπαγάγουν τις νέες τους δημιουργίες υπό τους ίδιους όρους.

[Δείτε την Εκχώρηση Άδειας](#) | [Προβολή νομικού κώδικα](#)

Πραγματικά triggering τίτλος! Ειδικά για έναν «καθαρόαιμο» αναρχικό! Μ' ενδιέφερε να δω και μία άλλη challenging άποψη περί αναρχίας μιας και οι «κλασικές» θεωρίες με βρίσκουν σε μεγάλο βαθμό σύμφωνη αλλά μέχρι στιγμής η ιστορία έχει δείξει ότι είναι αδύνατο να εφαρμοστούν.

Ένα ευφυές βιβλίο θα μπορούσα να πω. Στηριγμένο περισσότερο στη λογική και λιγότερο στο συναίσθημα. Ένα βιβλίο που αξίζει κάποιος να διαβάσει, ακόμα και αν δεν είναι φιλικά προσκείμενος στην ιδέα του αναρχισμού. Αρκεί να είναι «ανοικτός» για να μπορεί να νιώσει τη δύναμή του. Ένα βιβλίο που πρέπει να διαβάσουν οι αναρχικοί κάθε είδους (γιατί υπάρχουν διάφορες «εκδόσεις» τους) αρκεί όμως κι αυτοί να είναι «ανοικτοί» ώστε να αποκτήσουν μία νέα επίγνωση. Ένα βιβλίο που μπορεί να σε μπερδέψει αλλά ταυτόχρονα μπορεί να σου διώξει και το πέπλο του «ύπνου» που προσπαθεί και πετυχαίνει τελικά να μας επιβάλλει το παρόν σύστημα, το οποίο το υπηρετούμε με κάθε τρόπο, συνειδητά και ασυνείδητα.

Ο συγγραφέας, Φερνάντο Πεσσόα, δεν συγχρωτίζεται με το πλήθος, αλλά δεν αγνοεί την εποχή του (για πρώτη φορά ο «Ο αναρχικός τραπεζίτης» δημοσιεύτηκε το 1922). Μας μιλάει για έναν αναρχικό που μένει πιστός στις ιδέες του και επιλέγει συνειδητά να γίνει τραπεζίτης για να νιώσει και να είναι επιτέλους ελεύθερος.

Θα σας παραθέσω όσο πιο περιεκτικά μπορώ τη συλλογιστική του «Αναρχικού Τραπεζίτη» όπως αυτή προκύπτει μέσα από τη συζήτησή του με ένα λογιστή.

Ο «Αναρχικός Τραπεζίτης» λοιπόν πιστεύει...

...Ότι σ' αυτόν η θεωρία και η πρακτική της αναρχίας ταυτίζονται απόλυτα. Θεωρεί τον εαυτό του έναν έξυπνο αναρχικό γιατί κατάφερε να κάνει τις ιδέες του πράξη ενώ οι υπόλοιποι αναρχικοί, τους οποίους τους θεωρεί εκφυλισμένους οπαδούς της θεωρίας της απόλυτης ελευθερίας, μένουν μόνο στη θεωρία...

...Πιστεύει στα φυσικά χαρίσματά του, αυτά της οξυδέρκειας και της ισχυρής θέλησης. Πιστεύει ότι αυτά τον βοήθησαν να γίνει ένας συνειδητός και πεπεισμένος αναρχικός...

...Υποστηρίζει ότι τις αδικίες της Φύσης δεν μπορούμε να τις αποφύγουμε. Αλλά τις αδικίες της κοινωνίας και των συμβάσεών της μπορούμε και πρέπει να τις αποφύγουμε. Δεν μπορεί να δεχθεί ότι κάποιος άνθρωπος είναι ανώτερος από κάποιον άλλον λόγω τεχνητών χαρισμάτων, χαρισμάτων που δεν τα είχε βγαίνοντας από την κοιλιά της μητέρας του...

Γιατί επέλεξε την Αναρχία; Επέλεξε την αναρχία και όχι κάποιο άλλο πολιτικό σύστημα γιατί θεωρεί ότι το μοναδικό και πραγματικό κακό είναι οι κοινωνικές συμβάσεις και τα «επινοήματα» που έρχονται να επικαλύψουν τις φυσικές αλήθειες-όλα, από την οικογένεια μέχρι το χρήμα, από τη θρησκεία μέχρι το κράτος. Λέει χαρακτηριστικά: «*Το να αναλώνουμε όλη μας τη θέληση, όλες μας τις προσπάθειες, όλη μας την ευφυΐα, για να εγκαθιδρύσουμε ή να συμβάλουμε στην εγκαθίδρυση ενός κοινωνικού επινοήματος αντί κάποιου άλλου είναι παραλογισμός, αν όχι έγκλημα, γιατί σημαίνει την πρόκληση μιας*

κοινωνικής αναταραχής με συνειδητό στόχο να μην αλλάξει τίποτα! Αν θεωρούμε ότι τα κοινωνικά επινοήματα είναι άδικα γιατί φιμώνουν και καταπιέζουν ό,τι είναι φυσικό στον άνθρωπο, γιατί να προσπαθούμε να τα αντικαταστήσουμε με άλλα αντί να προσπαθήσουμε να τα καταστρέψουμε όλα;»

Ένας άνθρωπος ή πιστεύει ότι είναι εφικτή η φυσική κοινωνία (ό,τι είναι επινοήμα δεν είναι φυσικό) και άρα είναι υπέρμαχος της αναρχίας ή δεν τη θεωρεί εφικτή και είναι υπέρμαχος του αστικού συστήματος...Για τον Πεσσόα δεν υπάρχει ενδιάμεση λύση.

Το Μεταβατικό Στάδιο... Πιστεύει ότι το αναρχικό σύστημα είναι εφικτό αλλά όχι δια μιας-αλλά μέσω μιας προσαρμογής, ενός σταδίου προετοιμασίας της ανθρωπότητας για να δεχτεί αυτή την ελεύθερη κοινωνία. Υλική Προσαρμογή... Αυτό το στάδιο δεν μπορεί να είναι υλικό, δεν μπορεί να γίνει δηλαδή υλική προσαρμογή γιατί αυτή μπορεί να υπάρξει μόνο σε σχέση με κάτι που ήδη υπάρχει. Κανένας μας δεν μπορεί να προσαρμοστεί υλικά στο κοινωνικό περιβάλλον του 23^{ου} αιώνα, ακόμη κι αν γνωρίζαμε ποιο θα είναι...Μόνο μία οδός υπάρχει όσον αφορά την υλική προσαρμογή και αυτός είναι η δικτατορία της επανάστασης. **Αλλά αν βιαίως πραγματοποιούταν η κοινωνική επανάσταση, θα εγκαθιδρύνονταν όχι η ελεύθερη κοινωνία, αλλά η δικτατορία εκείνων που θέλουν να εγκαθιδρύνουν την ελεύθερη κοινωνία.** Πνευματική Προσαρμογή... Είναι πεπεισμένος ότι κατά τη διαδικασία της μετάβασης από την αστική στην ελεύθερη κοινωνία, οποιαδήποτε προσαρμογή, εξέλιξη ή μεταβατική περίοδος είναι αποκλειστικά πνευματική και αφορά τη βαθμιαία προσαρμογή του πνεύματος στην ιδέα της ελεύθερης κοινωνίας...

Σύλληψη Σχεδίου Δράσης Νο1: Όντας αναρχικός ο «Τραπεζίτης», έβρισκε ανυπόφορο να παραμένει παθητικά αναρχικός, να ακούει απλώς ομιλίες και να συζητά με τους φίλους του. Έπρεπε να κάνει κάτι! Και έτσι άρχισε να καταστρώνει το σχέδιο δράσης του στηριζόμενος στο ότι: ο αναρχικός επιδιώκει την ελευθερία για τον εαυτό του και για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Θέλει να είναι ελεύθερος από την επίδραση και την καταπίεση των κοινωνικών επινοημάτων. Θέλει να είναι ελεύθερος όπως ήταν όταν γεννήθηκε και ήρθε στον κόσμο, δηλαδή όπως δικαιούται κανείς να είναι. Έλεγε ότι όλοι δεν μπορούν να είναι ίσοι απέναντι στη Φύση. Άλλοι γεννιούνται ψηλοί, άλλοι κοντοί, άλλοι δυνατοί κι άλλοι αδύναμοι, άλλοι πιο έξυπνοι κι άλλοι λιγότερο...Αλλά από ένα σημείο και μετά όλοι θα μπορούσαν να είναι ίσοι. Μόνο τα κοινωνικά επινοήματα τους εμποδίζουν. Γι' αυτό ακριβώς έπρεπε να καταστραφούν...Αλλά με προσοχή ώστε να μην δημιουργηθούν άλλα τα οποία θα πάρουν τη θέση τους. Με προσοχή ώστε να μην παρεμποδίζεται η μελλοντική ελευθερία καθώς και η ελευθερία των καταπιεζόμενων από τα κοινωνικά επινοήματα σήμερα. Αλλά χωρίς προσοχή ως προς την παρενόχληση της «ελευθερίας» των ισχυρών, της καθεστηκυίας τάξης, όλων αυτών που εκπροσωπούν τα κοινωνικά επινοήματα και ωφελούνται απ' αυτά.

Υλοποίηση Σχεδίου Δράσης Νο1: Για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου δράσης ο «Τραπεζίτης» συμμετείχε σε μία ομάδα ανθρώπων που συμεριζόταν όλοι τις ίδιες ιδέες. Θέλανε για τους ίδιους και για τους άλλους-για την ανθρωπότητα ολόκληρη-μια νέα κοινωνία, ελεύθερη από όλες αυτές τις προκαταλήψεις που κάνουν τους ανθρώπους τεχνητά άνισους και τους επιβάλλουν συμπλέγματα, βάσανα, περιορισμούς που δεν έχουν

καμιά σχέση με τη Φύση! Όμως σ' αυτή την ομάδα διαφώτισης την οποία την απαρτίζανε περίπου 40 άτομα συνέβη το εξής: άρχισε να αναπτύσσεται τυραννία! Κάποιοι διέταζαν τους υπόλοιπους και τους έκαναν ό,τι ήθελαν. Κάποιοι άλλοι πάλι επιβάλλονταν στους άλλους και τους υποχρέωναν να συμπεριφέρονται όπως εκείνοι ήθελαν. Κάποιοι χωρίς να το καταλαβαίνουν γίνονταν αρχηγοί και κάποιοι άλλοι υποτακτικοί. Άλλοι γίνονταν αρχηγοί με την πονηριά και άλλοι με τη δύναμη. Έτσι δημιουργήθηκε μία **ΝΕΑ μορφή ΤΥΡΑΝΝΙΑΣ**, εκτός κοινωνικών επινοημάτων, μια τυραννία που ασκούσαν κυρίως πάνω σε άτομα καταπιεσμένα ήδη από τα κοινωνικά επινοήματα. Μία τυραννία που ασκούσαν μεταξύ ατόμων των οποίων ο ειλικρινής στόχος δεν ήταν άλλος από τη συντριβή της τυραννίας και την οικοδόμηση της ελευθερίας.

Σχέδιο Δράσης Νο2-Τεχνική της Αναρχίας... Για τον αναρχικό, είναι σαφές ότι εχθρός του είναι οποιοσδήποτε εκπρόσωπος των κοινωνικών επινοημάτων και της τυραννίας τους και κανένας άλλος, γιατί όλοι οι άλλοι άνθρωποι είναι όμοιοί του και επομένως φυσικοί του σύντροφοι. Η Νέα Τυραννία που είχε διαμορφωθεί δεν οφειλόταν στα κοινωνικά επινοήματα ούτε στις φυσικές ιδιότητες, αλλά σε μια εσφαλμένη εφαρμογή, μια διαστρέβλωση των φυσικών ιδιοτήτων. Η διαστρέβλωση αυτή οφειλόταν στο γεγονός ότι η ανθρωπότητα έζησε για πολύ καιρό μέσα σ' έναν κόσμο κοινωνικών επινοημάτων, τα οποία δημιουργούν όλα τυραννία και έχουν την τάση να καθιστούν αυθόρμητα τυραννική την πλέον φυσική χρήση των πλέον φυσικών ιδιοτήτων. Ένα πράγμα είναι βέβαιο: στην παρούσα κοινωνική κατάσταση δεν είναι δυνατόν μια ομάδα ανθρώπων, ακόμη κι αν όλοι τους ξεκινούν με τις καλύτερες προθέσεις, ακόμη κι αν το μόνο που τους απασχολεί είναι να πολεμήσουν τα κοινωνικά επινοήματα και να αγωνιστούν για την ελευθερία, δεν είναι δυνατόν λοιπόν να δουλέψουν μαζί χωρίς να δημιουργηθεί μεταξύ τους αυθόρμητα τυραννία-αυτή η νέα τυραννία που προστίθεται στην τυραννία των κοινωνικών επινοημάτων-χωρίς να καταστρέφουν στην πράξη ό,τι επιθυμούν στη θεωρία, χωρίς άθελά τους να παρεμποδίζουν σημαντικά τον επιδιωκόμενο στόχο. Τι πρέπει να γίνει; Είναι πολύ απλό: **να δουλέψουμε όλοι για τον ίδιο σκοπό, αλλά χωριστά!** Και αυτό κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, στο πλαίσιο της αστικής κοινωνίας.

Αυτό το 2^ο Σχέδιο Δράσης οι υπόλοιποι της ομάδας δεν το δέχτηκαν...και έτσι ο «Τραπεζίτης», πιστεύοντας ότι στην αληθινή αναρχία ο καθένας οφείλει, με τις δικές του δυνάμεις, να αγωνίζεται για την ελευθερία και να πολεμάει τα κοινωνικά επινοήματα, αποφάσισε να συνεχίσει μόνος του...του αρκούσαν τα ιδανικά του...

Υλοποίηση Σχεδίου Δράσης Νο2... Επέλεξε την άμεση δράση και όχι την έμμεση, αυτή δηλαδή της «προπαγάνδας» μέσω της ρητορικής ή της συγγραφικής τέχνης. Αποφάσισε να συγκεντρώσει τις προσπάθειές του στην πρακτική της ζωής, στην πραγματική ζωή. Δεν επέλεξε την οδό του πνεύματος αλλά της δράσης. Και θα μπορούσε να κάνει δύο πράγματα: ή να σκοτώσει αντιπροσωπευτικά μέλη της αστικής τάξης, πράγμα που το απέρριψε διότι η «πάλη» δεν εξαρτάται από τα μέλη της αλλά από το σύνολο των κοινωνικών επινοημάτων στα οποία βασίζεται η κοινωνία...Όμως τα κοινωνικά επινοήματα δεν είναι άνθρωποι ώστε να τα πυροβολήσει κανείς...Συνεπώς έπρεπε να τα υποτάξει, να τα νικήσει υποτάσσοντάς τα, να τα καταδικάσει σε αδράνεια! Και το πρώτο και πιο σημαντικό απ' όλα τα κοινωνικά επινοήματα (κατά την άποψή του) ήταν το χρήμα. Αν

απελευθερωνόταν από την επιρροή του χρήματος, από την εξουσία του, αν το αδρανοποιούσε σε σχέση τουλάχιστον με το άτομό του...Ένας τρόπος θα ήταν να πάει να ζήσει στην ύπαιθρο...Αλλά έτσι θα το έβαζε ουσιαστικά στα πόδια...Ο άλλος τρόπος; Να προσπαθήσει να το αποκτήσει, να το αποκτήσει σε αφθονία ώστε να μην αισθάνεται την επιρροή του. Κι όσο πιο άφθονο θα ήταν, τόσο πιο ελεύθερος θα αισθανόταν από την επιρροή του.

Το αποτέλεσμα...Κι έτσι έφτασε στο «εμπορικό & τραπεζικό» στάδιο της αναρχίας του! Η λογική του; Αποκτώ την ελευθερία που είναι μέσα στις δυνατότητές μου, γιατί, είναι προφανές, δεν μπορώ να αποκτήσω την ελευθερία που δεν δύναμαι...Μια ελευθερία που είναι δυνατό να έχει κανείς στην ατελή κοινωνία μας. Θέλησε να πολεμήσει τα κοινωνικά επινοήματα. Τα πολέμησε και επιπλέον τα νίκησε! Τα νίκησε με έναν τρόπο (όπως υποστηρίζει) μέσω του οποίου μπορεί να χρησιμοποιήσει τα κοινωνικά επινοήματα που ήδη υπήρχαν αλλά χωρίς να προσθέσει κανένα καινούργιο. Δεν μπορούσε, ούτε είχε την πρόθεση να καταστρέψει τα κοινωνικά επινοήματα γιατί πίστευε ότι μόνο η κοινωνική επανάσταση μπορεί να τα καταστρέψει. Μέχρι τότε μια τέλεια αναρχική δράση, όπως η δική του, το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να τα υποτάξει, να τα υποτάξει όμως σε σχέση με τον αναρχικό που θέτει αυτή τη μέθοδο σε εφαρμογή, η οποία όμως δεν επιτρέπει μια ευρύτερη καθυποταγή των κοινωνικών επινοημάτων. Το πρόβλημα κατά τον «Τραπεζίτη» δεν είναι να μη δημιουργηθεί τυραννία, αλλά να μην δημιουργηθεί νέα τυραννία, δηλαδή τυραννία εκεί που δεν υπήρχε. Και η τυραννία υπάρχει στα κοινωνικά επινοήματα και όχι στους ανθρώπους που τα εκπροσωπούν. Αυτοί είναι, τρόπος του λέγειν, τα εργαλεία που χρησιμοποιούν τα κοινωνικά επιχειρήματα για να ασκήσουν τυραννία, όπως το μαχαίρι που χρησιμοποιεί ο δολοφόνος...

Τα συμπεράσματα...δικά σας!!!